Souria
Quotidien Arménien
B.P. 814 TÉL. 13990
ALEP-SYRIE
ՍՐՏՕՂԱՏԵՐ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Հ. ՔԱՋՔՃԵԱՆ

ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ

ՕՐԱԹԵՐԹ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس تحريرها المسئول
وانس يازجيان
حلب ـ هاتف ١١٤ ص.ب ١٣٩٠

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 126 (3314) ՉՈՐՔՇԱԲԹԻ [illegible] ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1956 ՀԻՒ ԹԻՒ 13990 ԳԻՆ 10 Ս. Գ.

ԵՐԵՒԱՆՑԻՆԵՐ ԿԱՄԵՑՈՒ Կ'ԱՐՋԱՆԱԳՐՈՒԻՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԿՈՂՔԻՆ ԿՈՒՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

1000 ՄՈՎԵՏ ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՄԱՆՆԵՐ ԿԱՄԱՒՈՐ Ա.ՋԱՆԱԳՐՈՒԵՑԱՆ

Արաբ վեհապետներու եւ նախագահներու ժողովը կարեւոր որոշումներ պիտի տայ

Հայ կամաւորներ եգիպտոսի կողմին

Մոսկուա.— Սովետ Միութեան բոլոր երկիրներուն մէջ միքիներ և ցոյցեր կատարուեցան անկը Ֆրանքօ-Խորհրդեան վատ յարձակումին դէմ։

Լրևանի մէջ ևս մեծ ցոյցեր կատարուեցան և բանուորները որոշեցին օրական 2 ժամ աւելի աշխատիլ ու անոնց հասոյթը Եգիպտոսի յատկացնել։

Միևս կողմէ մեծ թիւով երիտասարդներ, նախկին զինուորականներ, պահեստի զինուորականներ, երկրաչափներ, մասնագէտներ կամաւոր կ'արձանագրուին Եգիպտոս ի ժողովուրդին կողքին կանգնելու սաոր իմքերիալիստներուն դէմ։

Լրևան — Լրևանի ատիճականը երէկ կազ մը ձայնասփռեց արտասահմանի բոլոր հայերուն հրաւիրելով զանոնք որ արագ ժողովուրդի կողքին կենան ու պաշտպանեն Եգիպտոսի արդար դատը, ժողովուրդներու ըշնամի իմքերիալիզմին ու սիոնիզմին դէմ։

Խորհրդեան յայտարարութիւնը

Մոսկուա.— Սովետ կառավարութեան ընդհանուր քարտուղար Նիքիթա Խրուշչեւ ճառ մը արտասանելով բաւ թէ անհրաժեշտ է որ ամենախիտ պատժիչներ արուին Ընդհ. Ֆրանսայի և Իսրայէլ, երենց կատարած վատ յարձակումին համար Եգիպտոսի դէմ։

Խրուշչեւ բաւ թէ անոնց ըրածը այնքան սոսր բարբարութիւն մըն է որ ոչ ոք մոռնալու ատիճ կրնայ։

Ան բաւ թէ. Սուէզի ջրանցքը օրինաւոր ւեփականութիւնն է Եգիպտոսի, և այս վերջինը շատ լաւ գիտէ զայն կառավարել ու պահպանել։

Մենք բոլորս մեր ոյժերը պէտք է միացնենք որպէսզի պարտադրենք նախայարձակիչներուն իրենց ոյժերը քաշելու Եգիպտական հողերէն և գանոնք պատժելու է իրենց գործած ամիչներուն համար ընդդէմ մարդկութեան և այլ շրջանին մէջ խաղաղութեան ի նպաստ պարբերաբար դէմ։

+

Փահիրէ— Եգիպտոսի արտաքին նախարար Մահմուտ Ֆաուզի երկրորդ անգամ իւլսալով երկու երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Փահիրէի Սէյտ գետնին հետ Սովետ Միութեան ներկայացուցչ երկրորդ ատդարարութեան շուրջ։

Փահիրէ.— Գահիրէի հին գետնին արտաքին նախարարութեան ներկայացուցիչ յայտարարեց թէ Ընկերային կառավարութիւնը որոշած է 30 հազար աշխատող ոյժերի արձէքով դէպքերը ղրկել Եգիպտոս, որպէս օգնութիւն եգիպտացի ժողովուրդին անկը—Ֆրանքօ—խորհրդեան վատ յարձակումին առթիւ։

Ըսուր բանակցութիւններ պիտի սկսին արտաքին նախարարութեան մէջ այդ դէպքերուն փոխադրելու հարցին շուրջ խորհրդակցելու համար։

Սովետ Միութիւնը բնաւ ունեց

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Սովետ կառավարութիւնը երէկ պատասխանեց Զուիցերիոյ հանրապետութեան նախագահին կոչին ուր կ'առաջարկէր 4 մեծերու հանդիպում մը կազմակերպել Զուիցերիոյ մէջ, միջազգային ներկայ կացութիւնը ուսումնասիրելու։

Սովետ կառավարութիւնը իր պատասխանին մէջ կը յիշէ թէ սիրով կ'ընդունէ եղած հրաւէրը և համաձայն է անոր ու հաստատող որ անձնական հանդիպումները կ'օգնեն հակազդեցութեան ոգի մը գոյանելու կազմելու մէջ։

ԺՐՆԻՒ.— Պատերազմի սրացման խորն մերժեց Զուիցերիոյ նախագահին առաջարկը, շրջանառու հանդիպումին շուրջ, ինչպէս ծանօթ է նախագահ Այզընհաուէրը ևս մերժած էր այս առաջարկը։

Ժողովի մասին

Պոդոտա.— Խաղի կառավարութեան անունով պատգամախօս մը յայտարարեց թէ եգիպտոսի ապահովութիւնը ամենի կարեւոր է քա «Պոդոտան Ուխտը հետաքրքրուած է որ հետաքրքրութիւնները որոշեց իր կապերը խզել Անգլիոյ հետ «Պոդոտան Ուխտէն ներս։

Պէյրութ.— Արաբական պետութիւններու և նախագահներու ժողովը սկսաւ երէկ երեքշաբթի վերջ։

Մոսկուա.— Մոսկուայի եգիպտ. դեսպանատունէն յայտարարեցին [illegible] 24 ժամուան ընթացքին մեկայ 1000 [illegible] սպաներ կամաւոր արձանագրուած։

Շեփիլով գալու առաջարկէ

Նիւ Եորք — Երէկ օր Նիւ Եորք հասաւ Սովետ արտաքին հարցերու նախարար Շեփիլով։

Ըստ առաջին մեկնակ քաղաքական շրջանակներու կ'ըսեն թէ սովետ արտաքին նախարարը պիտի հանդիպի Ընդհանուր—ասլական երկիրներու ներկայացուցիչներու աշխատանքներուն հետ երեքշաբթի օրն։

Նոյն շրջանակները կ'ըսեն թէ շատ հաւանական է որ Շեփիլով մեկնի նոր առաջարկ մը պիտի ներկայացնէ ուր կը պահանջէ պատժիչ պատերազմի ոճրագործները որոնք վատորէն յարձակեցան Եգիպտոսի երկ և մեծ ընաներ հասցուցին եգիպտացի անմեղ ժողովուրդին։

ԵԳՊՏՈՍ ԿԸ ՄԵՐԺԷ

ԵՐԻՒՍԱՂԷՄ.— Զօր. Պըրնս յայտարարեց թէ եգիպտոսի կառավարութ[illegible] տակաւին հաւանութիւն չէ յատնած ՍԱԿ [illegible] այժերուն եգիպտոս մուտքին։

Զօրավարը ա[illegible] Եգիպտոսի կառավարութիւնը կը պահանջ[illegible] նոյն թշնամի ոյժերը քաշելու եգիպտական հողերէն կ'ուզէ ձշդել ՄԱԿ-ի ոստիկան ոյժերու պաշտ[illegible] պիտի ըլլայ մը պիտի հաստատուի և [illegible] արտ հեռանան եգիպտ. հողերէն։

Զօր. Պըրնս [illegible] Թէ, Գահիրէ կը մեկնի կրկին խորհրդակցե[illegible] եգիպտոսի կառավարութեան հետ։

Զօրավարը յ[illegible] ՄԱԿ-ի ոստիկան ոյժերը առ այժ տեղ[illegible] պիտի, մինչև որ եգիպտ. կառավարը թէկնը պատասխան [illegible] տայ։

20 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ

Փէրքն — Վաշինկտ. Ըռա Լ'ոյ նախկ մը ղրկեց նախագահ Նասէրի ուր կը յայտնէ Թէ 600 միլիոն չինացիներ կը դատապարտեն անկո Փրանքօ յարձակումը ու կը պահպանեն Եգիպտոսի դատ չդադրիլ կանգնելով Եգիպտ. ժողովուրդի կողքին։

Վաշինկտ. Ըռա Լ'ոյ իր նամակին մէջ 20 միլիոն դոլ[illegible] տերլիական Փրանքի չէք մը դրած է որպէս օգնութիւն եգիպտ. ժողովուրդին։

***

Մոսկուա.— Սովետական եգիպտ. դեսպանը յայտարարեց թէ սովետ քաղաքացիներ շարունակ[illegible] ան կամաւոր արձանագրուելու, պահպանելով որ Եգիպտոսը կարգադրութիւններ կատարեն որպէսզի օր առաջ [illegible] պահպանեն Եգիպտոսը կողքի կողքի հանդիպին եգիպտ. ժողովուրդին հետ սուր եռերիալիստներուն դէմ։

Նուսպաքեր Օ[illegible] տարածութեան քղեամիջը հարց առաջ դեսպանին թէ [illegible] ուր արձանագրուածներէն որևէ մեկնած եղած է դէպի

Դեսպանը ըսած է [illegible] արդումին չի կրնար պատասխանել

ՏԵՂԱԿԱՏՎԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վ. ԵՀԱՊՏ ՍԷՈՒՏ
Դամասկոս ժամանեց ու մեկնեցաւ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Կիրակի գիշեր Ամմանի ճամբով Դամասկոս ժամանեց վեհապետ Սէուտ իր շքախումբով։

Սահմանի մօտ վեհապետը դիմաւորուեցաւ նախագահ Քուէթլիի, Դամասկոս, վարչապետ Ասալի և այլ նախարարներու կողմէ։

Վեհապետը նախագահին հետ ուղեւորեցաւ նախագահական պալատ ուր Ն. Վ. Քուէթլի ճաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ վեհապետին։

Վեհապետ Սէուտ գիշերանան ժամը 11ին Մշտատան դեսպանատուն գնաց, իսկ առաւօտեան նախագահ Քուէթլիի ընկերակցութեամբ վեհապետը դարձ մամանակներու և նախագահներու ժողովին։

Այս ժողովին պիտի մասնակցին վեհապետ Սէուտ և Հիւսէյն իսկ նախագահ Նասէրը պիտի ներկայացնէ Պէյրութի եզ պատ դեսպանը, սակայն նախագահ Նասէրի տեսակէտները ներկայացնողը պիտի ըլլայ նախագահ Շիւքրի Քուէթլի։

Այս ժողովը կը դումարուի նախագահ Շամունի նըրաէրով։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Նախագահ Քուէթլիի պիտի ընկերանան Տօքթ. Դաւտ վարչապետ Ասալի և արտաքին նախարար Պիթար։

Դամասկոսի դիմադրական շրջանակները կը յուսան որ ներկայ պայմաններու բերումով, արաբ վեհապետներու և նախագահներու ժողովը կարող պիտի ըլլայ նախագահ Շիւքրի Քուէթլիի վրայ ազդելու որպէսզի Սուրիա ևս մասնակցի Եգիպտոսի դէմ ուղղուած ռազմական գործողութիւններուն։

ԿԱՐԵՒՈՐ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Արաբ ընկերվարական կուսակցութեան պետ Ակրամ Հուրանի կարեւոր փաստաթուղթեր ստացաւ Պաղտատէն, ուր կը յայտնուի Իրաքի արաբ ժողովուրդին մղած բուռն պայքարը պատերազմ հետ «Պոդոտան Ուխտէն և կը պահանջէ ընկերվարական դեկավարներէն որ Պէյրութ արագ վեհաժողովներ և նախագահներու ժողովին օգտուին ու ազատին պատգարել Իրաքը «Պոդոտան Ուխտէն։ Հուրան կոչուած լուծէն որպէսզի Իրաք ևս մաս կազմէ արաբական քաղաքական շարժումին, ձերբազատուելով իմքերիալիզմի լուծէն։

ԿԼՈՒՊ ՓԱՇԱ ՍՊԱՆՆՈՒՄ՞Ը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Սմամանէն ստացուած լուրերու համաձայն, յորդանանեան բանակի նախկին պետ գօր. Կլուպ Փաշա, որ վեհապետ Հիւսէյնի կողմէ վտարուեցաւ Ամմանէն, մասնակցած ըլլալով Եգիպտոսի վրայ կատարուած յարձակումներուն եգիպտացի ժողովուրդին կողմէ սպանուած է Փոր Սաիտի մէջ։

Այս լուրը առնուած է Անգարայի ատիճականի ձայնասփռումներէն և տակաւին ոչ հաստատուած և ոչ ալ հերքուած։

ՉԵՒՐԵՐԸ ՎԱՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՌՋԵՒ

Այս վերնագրին տակ 2 Նոյեմբեր 1956 ի Փրաւտան կը գրէ.—

Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան Ընդհ. ժողովի արտակարգ պաշտօնեաները փշաքաղուին մը չդիմայադրեցին եգիպտական անկախ հանրապետութեան դէմ պինա զօրաշքումը Սուէզի ջրանցքը գրաւելու եւ Նղլիսոյին պարտադրելու համար իրենց տիրապետութիւնը։

Այս արարքը զօրաշարժին այն պահուն ուր, Պրահալիեան խորհուրդին մէջ Սուէզի վէրին փրկելու քննութեան հետ անքոլ բոլոր նախաձեռնութիւնները տեղի տալով Հոգեմարքին համաձայն իրենց կերպով կարգադրելու համար։

Նղլիսոյսի դէմ Իսրայէլի յարձակումը ուրեմն առաջին հանգրուանն էր գաղութարարներու կռվի լուսաւոր պատրաստած գործողութեան։

Յարձակումին յաջորդեցին Նղլիսոյսի ներկայացուած անդլո-ֆրանսական վերջնագիրը եւ արագ շարժուր Ընդհանուր ու Ֆրանսական ուժերուն օրինք շատոնց ի վեր կեդրոնացուած էին Միջերկրական Լբևելեան Նղլիսոյսի եզերքներուն մօտ։

Սովետական կառավարութիւնը Նղլիսոյսի դէմ գինեալ նախայարձակման վերարերեալ իր յայտարարութեան մէջ վճռակաս գտաւ պարտադրել Ընդհ. Ֆրանսայի եւ Իսրայէլի կառավարութիւններուն նախայարձակ արարքները որոնք չեն համապատասխաներ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան սկզբունքներուն եւ նպատակներուն։

Այս արարքները կրպան բռնարարութիւնը կը կազմեն նաեւ այլ յանձնառութիւններուն դէմ Ազգերի անդամ պետութիւնները ընդունած էին։

Միջազգային ու Միջին Լբևելքի մէջ խաղաղութիւնն ու հանգստութիւնը պահպանելու համար Սովիտ Միութեան կառավարութիւնը կը նկատէ թէ Միաց. Ազգերու Կազմակերպութիւնը անյապաղ միջոցներ ձեռք առնելու է Ընդհ. Ֆրանսայի եւ Իսրայէլի կողմէ Նղլիսոյսի դէմ կատարուած նախայարձակ գործողութիւնները կասեցնելու եւ միջամտողները զօրքերը եզիպտական հողէն անվերապէս հեռացնելու համար։

Ընդհ. Ֆրանսայի կողմէ Ագահողութեան խորհուրդին մէջ կատարուած խափանարարութիւնը այսօր այս հարցի լուծման պատասխանատուները կը դէ Միջնի ընդհանուր ժողովի վերի որ արտակարգ նիստ հրաւիրուած է Պահպանման խորհուրդի անդամներուն ձեռակալման համար։

Փրաւտա այսօր կը հրատարակէ Հունգարական ՍՀՌՄ խնդիրների, Լեհական եւ Չեխոսլովակեան հանրապետութիւններու կառավարութիւններուն յայտարարութիւնները որոնք վճռաբար կը դատապարտեն Նղլիսոյսի դէմ Անգլիոյ Ֆրանսայի եւ Իսրայէլի կողմէ կատարուած նախայարձակութիւնը եւ կը պահանջեն որ միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը անվիճական եւ արագ միջոցներ ձեռք առնէ այս գաղութարարական ասպատակին կասեցնելու համար։

Պուտապէշի Հունգարիոյ ժողովուրդներուն անունով Հունգարական ՍՀՌՄ նախարարները, Խորհուրդը վճռապէս դատապարտէ Նղլիսոյսի դէմ կատարուած չհիմնուած նախայարձակութիւնը։

Հունգարական Պուտապէշի հանրապետութեան ժողովրդները կը պահանջեն որ միջամտողները գործերը անվիճապես քաշուին եզիպտական հողէն։

Խորհրդային ՍՀՌՄ կառավարութիւնը զօրավիգ կը հանդիսի Նղլիսոյսի դէմ նախայարձակութիւնը անվիճապես կասեցնելու համար բոլոր խաղաղասէր ժողովրդներուն պահանջին Նղլիսոյսը ժողովրդի համքին Քարձրանը Հանդիսանալով Իսրայէլական ՍՀՌՄ կառավարութիւնը իմաս կիրակի կը գտնապարտ այն վատ նախայարձակութիւնը որուն գոն է Նղլիսոյսան Հանրապետութիւնը։

Իսրայէլեան ժողովուրդները կը պահանջեն որ դիմադրական գործողութիւնները անվիճապես գադրեցուին Նղլիսոյսի դէմ եւ միշտ ուժերը եւ քաշուին եզիպտական հողէն։

Աշրգիմանի կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ Ռեզրեկ Ճանեան Հանրապետութիւնը իր ձայնը կը միացնէ այն երկիրներու ձայնին ոնոք կը պահանջեն որ Միաց. Ազգերու Կազմակերպութիւնը իմաս միջոցներ ձեռք առնէ նախայարձակիչներուն դէմ։

(Ետ. 1)

Օրուան Ծիծաղը

Պատարագի նախօրեակը ամբողջանալին։

— Բահանդ Հանդ իսկի չես գալու Աստրիկ, ինչ է պատահել։ Հանդ պատ. կին մը տալանիցիր։

— Բահանդ է գալու նախօրեակ կամիկ - կամիկ լեռ կրկու կ'ամբողջ գիտես կը գալուիս։ կը պատրաստէ ամբողջանալ։

* *

Նորու բարեկամ հիմնը կը խօսակցի։

— Պատարագիչը երբէք չեմ քաղ Սիրուին, ինչ է սատ.

— Ինչու այդքան ամբողջանալ է. ինչ երեսդը։

— Ընդհանրապէս այն կիներն է, որ բնաւ գալուիչները ոտքին չեն քաղր, կը պատրաստէ ամբողջանալ։

Սոփիա եւ ազրիական միացեալ հանրապետութիւն

ՍՍՌՄ–ի գիտնոյն Սոֆիան Նախագահութեան Նախագահ Բ. Ե. Վերոշիլովի հրաւէրով, Սուրիոյ հանրապետութեան Նախագահ Շիւքրի Քուէթլի Հոկտեմբեր 31–ին մինչեւ 3 Նոյեմբեր 1956 Մոսկուա այցելութիւն մը տուաւ։ Ժողովրդական Ռասա Սայան է տիւ Պիլարի, եւ ուղեկցութեան նախարար Ռասա Հոջաբի եւ պատասխանութեան նախարար Ապդել Հաքիզ Ռոլաքի, ինչպես նաեւ այլ պատասխանատու անձնաւորութիւններ։

Սուրիոյ Հանրապետութեան պատուիրակութիւնը Մոսկուայ այցելութեան ընթացքին, Սովետ Միութեան եւ Սուրիոյ ղեկավարներուն միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումներուն ընթացքին տեղի ունեցած բարեմտական ու սիրալիր մթնոլորտի մը մէջ, ուր կը համապատասխանեն ՍՍՌՄ–ի եւ Սուրիոյ միջեւ եղած ամենէն լաւ վերաբերութիւնները, կարեւոր տեսակէտներու փոխանակութիւններ կատարուեցան եւ կամ կեդրոնը բանագրուող հարցերուն մասին եւ համաձայնութիւն ոչ կայնուեցաւ տեսակէտներ կատարելագործ կը համապատասխանին իրարու։

Երկու կողմերը իրենց անհամեմատելի կարեւորութիւնը կը յայտնեն միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան վեհ սկզբունքներուն եւ նպատակներուն, ինչպես նաեւ իրենց յարգանքը իրարու ինչպէս նաեւ ազգերու հաւասարութեան, ներքին գործերու ոչ–յանձնումի, ոչ միջամտութեան, ազգերու հաւասարարութեան, խաղաղ գոյակցութեան մասին Գահանցի սկզբունքներուն մէջ հիմնուած սկզբունքներուն համաձայն։

Օգտագործելով կողմերը եկան եզիպտոսի դէմ կատարուած գինեալ միջամտութեան առիթը իրենց ընդվզումը արտայայտելով, Սովետ Միութեան եւ Սուրիոյ Հանրապետութեան ղեկավարները կը հաստատեն, թէ Եգիպտոս զոհ եղած է Իսրայէլի, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ կողմէ բացայայտ եւ ոչ–արդարացած նախայարձակութեան մը եւ թէ Բերանգական ու Տեղական ուժերու Եգիպտոսի դէմ գինեալ միջամտութիւնը միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան օրէնքին ու Պահանգի խարտիայի դրոյցներուն բռնաբարութիւն կը կազմեն։ Անգլիական եւ Ֆրանսական զօրքերու ներկայութիւնը Եգիպտոսի հողին վրայ անմիջապէս պէտք է դադրեցուի։ Սովետ Միութեան եւ Սուրիոյ Հանրապետութեան կարծիքով, Եգիպտոսի դէմ կատարուած ագրեսիան ուղղուած է ոչ միայն Եգիպտոսի, այլ նաեւ Արաբական ազատագրական շարժման դէմ։

Երկու կողմերը կը հաստատեն իրենց անսասան հաւատքը Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան դերին եւ նշանակութեան մասին։ Անոնք կը հաստատեն որ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութիւնը պէտք է ձեռնարկէ անհրաժեշտ միջոցներ Եգիպտոսի դէմ կատարուած ագրեսիան դադրեցնելու համար։

Երկու կողմերը կը հաստատեն իրենց անսասան հաւատքը Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան Ընդհանուր Ժողովի մասնաւոր եւ արտայայտ նշանակութեան մասին։ Անոնք կը հաստատեն որ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութիւնը պարտաւոր է ամրապնդել իր հեղինակութիւնը եւ ազդեցութիւնը, որպէսզի ան կարենայ կատարել իր վրայ դրուած պատասխանատուութիւնները։ Անոնք կը հաստատեն որ Միացեալ Ազգերու կազմակերպութիւնը պէտք է ամրապնդէ իր ներքին կազմակերպութիւնը եւ ընդլայնէ իր գործունէութեան շրջանակը